

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA**

DOM
2018-11-02
Meddelad i Uppsala

Mål nr
693-18 E

SÖKANDE

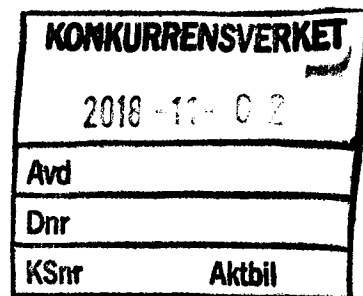
Turebergs Åkeri AB, 556659-9311

Ombud: Advokat Martin Rifall och jur.kand. Sigrid Wittbom
MAQS Advokatbyrå AB
Box 7009
103 86 Stockholm

MOTPARTER

1. Håbo kommun
Centrumleden 1
746 80 Bålsta

2. MTB Mark & Trädgårdsbyggarna AB, 556808-0385
Hantverksvägen 6B
746 40 Bålsta

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avvisar MTB Mark & Trädgårdsbyggarna AB:s yrkande om att upphandlingen ska göras om.

Förvaltningsrätten avslår Tureberg Åkeri AB:s yrkande om edition.

Förvaltningsrätten bifaller ansökan och beslutar att upphandlingen ska rättas på så sätt att en ny utvärdering ska göras vid vilken anbudet från MTB Mark & Trädgårdsbyggarna AB inte ska beaktas.

Dok.Id 256727

Postadress
Box 1853
751 48 Uppsala

Besöksadress
Kungsgatan 49

Telefon
018-431 63 00
E-post: forvaltningsratteni uppsala@dom.se
www.forvaltningsratteni uppsala.domstol.se

Telefax
018-10 00 34

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Håbo kommun (kommunen) genomför upphandling gällande Ramavtal Mindre VA- och gatuarbeten, UH-17-15063. I tilldelningsbeslut den 29 januari 2018 har kommunen antagit anbud från MTB Mark & Trädgårdsbyggarna AB (MTB).

Turebergs Åkeri AB (bolaget) ansöker om överprövning och yrkar i första hand att upphandlingen ska rättas på så vis att en ny utvärdering ska genomföras där MTB:s anbud inte ska ingå. I andra hand yrkar bolaget att upphandlingen ska göras om. Till stöd för sin talan anför bolaget bland annat följande. Kommunen har antagit MTB:s anbud trots att anbudet inte uppfyller samtliga ska-krav.

Referensprojekt

I punkt 3.9.1 i upphandlingsundrelaget efterfrågas uppdragsförteckning innehållande ett referensprojekt. MTB har angett totalt elva referensprojekt i sitt anbud. Även om kommunen har förklarat att endast referensprojekt för kommunen har beaktats så har ett angivande av fler än ett projekt i uppdragsförteckningen inneburit att kommunen getts möjlighet att välja vilka referensprojekt som ska beaktas.

Månad och år för slutbesiktning

I punkt 3.9.1 i förfrågningsunderlaget anges att månad och år för slutbesiktning ska anges för referensprojektet. MTB har inte lämnat sådan uppgift avseende något av projekten i sitt anbud. Att MTB kan ha angett datum som förefaller utvisa respektive period för utförandet gör inte att det rent faktiskt går att utläsa när slutbesiktning skett för respektive projekt.

Intygande om referensprojekts genomförande

I punkt 3.10 i underlaget anges att anbudsgivaren ska intyga i sitt anbud att referensprojektet har genomförts enligt avtalade villkor med godkänt resultat. MTB har inte lämnat någon uppgift i sitt anbud innebärande ett sådant intygande.

Kvalitetssäkring och Systematiskt miljöarbete

I punkterna 3.11 och 3.12 i upphandlingsunderlaget anges att anbudsgivaren ska ha en metod för kvalitetssäkring samt ett system för systematiskt miljöarbete/miljöledningsrutiner. Den av MTB ingivna dokumentationen för dessa båda områden omfattar inte samtliga delar som angetts i förfrågningsunderlaget. MTB har inte heller namngett två uppdrag/företagsnamn där metoden och systemet använts under det senaste året vilket också krävdes i underlaget.

Onormalt lågt anbud

I förfrågningsunderlaget anges att om de offererade priserna på en eller flera tjänster är onormalt låga, där skillnaden mellan lägsta och högsta anbud är större än 50 procent, kommer kommunen att kräva en noggrann redogörelse om hur tjänsten/tjänsterna ska kunna levereras till det låga priset. Skillnaden mellan MTB:s anbud och anbudet med högst anbudspris i upphandlingen är 268 procent. Kommunen har begärt att MTB förklarar det låga priset, dock endast såvitt gäller vissa utpekade delar av de offererade priserna. MTB:s förklaringar är summariska, odetaljerade och i delar svårtydda. MTB har inte heller gett in någon dokumentation till stöd för lämnade förklaringar. För några punkter uttrycker MTB:s förklaringar att efterfrågade material/produkter har utgått, alternativt att oklarhet råder vad gäller dimension, färg och typnummer, varför det lämnade priset ersätts enligt bifogad å-prislista och mot verifierat underlag. Detta tolkar bolaget som att MTB:s anbud i dessa delar innehållit alternativa utföranden (s.k. sidoanbud) vilka enligt förfrågningsunderlaget inte accepteras. MTB:s beskrivning i dessa

delar har vidare karaktären av förtydliganden av själva anbudet vilka som en upphandlingsrättslig huvudregel inte är tillåtna. MTB har inte presterat utredning som på ett godtagbart sätt förklarar den ifrågasatta prissättningen och visar att anbudet varit seriöst. Kommunen har å sin sida bedömt MTB som en seriös leverantör utifrån tidigare avtalsrelationer mellan parterna. Detta är inte primärt det som regleringen om onormalt låga anbud avser. Huruvida nu aktuellt anbud ska uppfattas som seriöst måste bedömas mot bakgrund av de priser som nu offererats och de förklaringar som lämnats av MTB. Av MTB:s egen förklaring framgår att det rör sig om strategisk prissättning vilket kan leda till svårigheter att leverera om kommunen lägger beställningar i en annan omfattning än förväntat. Det kan därutöver vara fråga om orättvist resultat vid anbudsutvärderingen genom att MTB utifrån tidigare erfarenheter som leverantör till kommunen kunnat anpassa sitt anbud efter förhållanden som för övriga leverantörer varit okända och som inte heller framgår av förfrågningsunderlaget.

För det fall att MTB:s anbud rätteligen hade förkastats hade bolaget varit den leverantör som skulle ha tilldelats kontraktet. Bolaget har därmed lidit skada eller riskerat lida skada. Upphandlingen ska därför rättas på så sätt att MTB:s anbud förkastas och en ny utvärdering genomförs i vilken anbudet från MTB inte ska ingå.

Ändring av förutsättningarna för upphandlingen

Efter annonseringen av upphandlingen den 21 december 2017 ombads kommunen specificera skäl till omsättningskravet i punkt 3.7 i förfrågningsunderlaget som innebar att anbudsgivare ska ha uppvisat en aktuell omsättning inom verksamhetsområdet uppgående till minst 40 miljoner kronor. Kommunen har i sitt svar daterat den 27 december 2017 angett att det aktuella ska-kravet ersatts av en ny punkt enligt vilket omsättningskravet nedsatts till 30 miljoner kronor. Ändringen har såvitt bolaget kunnat utreda lett till att MTB, som riskerat att inte kunnat uppfylla det tidigare högre

omsättningskravet, har hamnat över den ribba som därigenom satts. Även om det tidigare omsättningskravet möjligen kunde ha stått i strid med 14 kap. 4§ LOU har en sådan potentiell brist i förfrågningsunderlaget inte kunnat åtgärdas genom att underlaget i detta avseende ändrats. Det har varit att anse som en väsentlig ändring av förutsättningarna för att lämna anbud i upphandlingen och har medfört att MTB, som annars inte torde ha uppfyllt det tidigare gällande omsättningskravet, kunnat tilldelas kontraktet. Kommunen borde istället ha avbrutit upphandlingen, och påbörjat en ny upphandling.

Ändringen har inneburit eller riskerat att innebära skada för bolaget som annars hade tilldelats kontraktet i upphandlingen.

Begäran om edition

Bolaget inte har kunnat ta del av de två prislistor som utgör grunden för MTB:s anbudspris då MTB har begärt sekretess för prislistorna. Kommunen har bifallit denna begäran med stöd av 31 kap. 16 § offentlighets- och sekretesslagen. Detta innebär betydande svårigheter för bolaget att bedöma anbudet ur bland annat perspektivet om detta varit onormalt lågt. Då det enligt bolagets bedömning är nödvändigt att MTB:s förklaring till det onormalt låga anbudet prövas mot bakgrund av de priser som MTB angett i sitt anbud begär bolaget att förvaltningsrätten inhämtar de sekretessbelagda handlingarna med stöd av 8 § förvaltningsprocesslagen innan målet avgörs.

Kommunen bestrider bifall till ansökan och anför bland annat följande.

Referensprojekt

Kommunen har beaktat endast referensprojekt för Håbo kommun och har bortsett från de övriga referensprojekten. Kommunens uppfattning är således att kravet uppfylls. Enligt 15 kap. 11 § LOU får en upphandlande myndighet begära utredning av en leverantörs tekniska kapacitet i form av för-

teckning över genomförda byggtreprenader eller en förteckning över de viktigaste varuleveranser eller tjänster som utförts. Det står inte någonstans att uppdrafsförteckningen endast måste innehålla ett referensprojekt. Syftet är att få in minst ett referensprojekt som uppfyller ställda krav.

Månad och år för slutbesiktning

MTB har angett period (där månad och år framgår) för slutbesiktning i ingiven uppdrafsförteckning och har kryssat i att begärda uppgifter är lämnade.

Intygande om referensprojekts genomförande

För att ovanstående krav uppfylls så ska anbudsgivaren endast sätt ett kryss i rutan "Anbudsgivaren intygar ovanstående". Inget ytterligare dokument/intyg behöver bifogas anbudet.

Kvalitetssäkring och Systematiskt miljöarbete

I inlämnad dokumentation framgår det att MTB har en samlad metod/system både för kvalitetssäkring och för systematiskt miljöarbete/miljöledningsrutiner. I textruta har MTB angett två uppdrag/företagsnamn där metoden/systemet har använts under det senaste året.

Onormalt lågt anbud

MTB har i anbudet gett en förklaring till prissättningen. På kommunens begäran har MTB inkommit med ytterligare förklaring till offererade priser i mängdförteckningen och i å-prislistan. MTB har enligt kommunen lämnat en godtagbar förklaring med hänsyn till anbudsgivarens omfattande tidigare erfarenhet av upphandlande kommun som beställare. MTB:s anbud uppfattas som seriöst menat då företaget även har varit ramavtalsentreprenörer till kommunen för uppdraget av Mindre VA-och gatuarbeten i två separata avtalsperioder sedan år 2014. Upphandlande myndighet måste lita på entreprenörens förmåga att göra sina ekonomiska bedömningar. Kommunen bedömer att anbudet inte är onormalt lågt och att leverans

kommer att ske enligt offererade priser under ramavtalstiden.

Kommunen ser inte heller att MTB kommit in med sidoanbud.

Ändring av förutsättningarna för upphandlingen

Enligt 14 kap. 3–4 §§ LOU, Ekonomisk och Finansiell ställning, får ett krav på minsta omsättning inte bestämmas till ett belopp som är mer än två gånger så högt som det uppskattade värdet av upphandlingen. Med hänvisning till ovan ändrades omsättningskravet. Upphandlingen annonserades på nytt den 27 december 2017 och kompletterande information om vad som hade ändrats publicerades i huvudannonsen.

MTB anför huvudsakligen följande. Samtliga krav som angivits i förfrågningsunderlaget är uppfyllda i enlighet med vad kommunen anfört. Om förvaltningsrätten finner att ska-kraven inte är uppfyllda anser MTB att upphandlingen ska göras om.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

En allmän förvaltningsdomstol får överpröva en upphandling efter ansökan av en leverantör som anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada (20 kap. 4 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (20 kap. 6 § LOU).

Av 4 kap. 1 § LOU framgår att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i

enlighet med principerna om erkännande och proportionalitet.

Bolaget gör gällande att anbudet från MTB inte uppfyller samtliga obligatoriska krav som ställts i upphandlingen. Bolaget gör vidare gällande att MTB lämnat ett onormalt lågt anbud och att det även innehåller otillåtna sidoanbud. Bolaget har slutligen anfört att upphandlingen bryter mot LOU genom att en väsentlig ändring av upphandlingsunderlaget skett efter det att upphandlingen annonserats.

MTB har yrkat, för det fall att förvaltningsrätten skulle finna att det finns brister i företagets anbud, att rätten ska besluta att upphandlingen ska göras om. Vad MTB har anfört i dessa delar kan inte ses som en del av MTB:s argumentation mot uppgifterna i ansökningen utan avser självständiga frågor som förvaltningsrätten inte har möjlighet att pröva i målet (jfr bland annat HFD 2013 ref. 24). MTB:s yrkande ska därmed avvisas.

Förvaltningsrätten prövar inledningsvis om MTB uppfyllt upphandlingens obligatoriska krav hänförliga till uppgifter om referensprojekt.

För att konkurrens ska kunna ske på lika villkor krävs ett klart och tydligt förfrågningsunderlag. Av förfrågningsunderlaget ska det framgå vilka krav som måste uppfyllas för att anbudet ska kunna antas. Sådana krav måste upprätthållas och ett anbud som inte tillgodoser dessa krav får inte antas. Högsta förvaltningsdomstolen har i avgöranden HFD 2016 ref. 37 uttalat att det i princip inte är möjligt för en upphandlande myndighet att godta ett anbud som inte uppfyller ställda obligatoriska krav i en upphandling. I avgörandena anges att ett förfrågningsunderlag utgör en central del av ett upphandlingsförfarande. Potentiella leverantörer ska kunna vara säkra på att de obligatoriska krav som ställs i underlaget upprätthålls för att detta ska tillgodose den konkurrensuppsökande funktionen. Upphandlande myndighet har därför att redan vid framställandet av förfrågningsunderlaget se till så att

de krav som ställs är proportionerliga i förhållande till föremålet för upphandlingen på så sätt att kraven är adekvata och relevanta och inte går utöver vad som rimligen bör krävas av den som vill lämna anbud.

I relevanta delar av det aktuella upphandlingsunderlaget anges följande.

3.9.1 Uppdragsförteckning

Kvalificeringskrav

Anbudsgivare ska ha erfarenhet av liknande uppdrag.

Uppdragsförteckning innehållande **ett (1) referensprojekt** av likvärdig omfattning och innehåll som denna anbudsfrågan avser ska anges.

Med likvärdig avses att anbudsgivaren har/haft huvudansvar som leverantör av VA- och gatuarbeten.

För att referensprojektet ska kunna bedömas som likvärdig ska följande uppfyllas:

- Anbudsgivaren ska ha varit huvudentreprenör.
- Referensprojektet ska ha genomförts med AB 04 eller ABT 06 som grund.
- Referensprojektet ska innehålla markarbete, rörläggning och asfaltering.

Referensprojektet ska ha slutbesiktigats inom de senaste tre åren, räknat från sista anbudsdag.

Referensprojektet ska ha genomförts enligt avtalade villkor. Kommunen kan komma att kontakta angiven kontaktperson för att få detta verifierat Anbudsgivare uppmanas därför att på förhand underrätta angiven kontaktperson.

I uppdragsförteckning alternativt i textrutan anges 1 referensprojekt samt:

- företagsnamn,
- namn på kontaktperson
- kontaktuppgifter till kontaktpersonen exempelvis e-postadress och/eller telefonnummer
- månad och år för slutbesiktning
- kortfattad beskrivning av referensprojektet
- entreprenadssumma

Uppdragsförteckning, innehållande ett (1) referensprojekt lämnas i textrutan nedan alternativt som bifogad fil.

Förvaltningsrätten konstaterar att kravet enligt punkten 3.9.1 avseende referensprojekt utgör ett obligatoriskt krav som måste uppfyllas för att

anbudsgivaren ska kvalificera sig till anbudsutvärdering. Beträffande det aktuella kravets innebörd följer det enligt rättsens mening av kravets utformning att anbudsgivaren inte får ange mer än ett referensprojekt i *uppdragsförteckningen*. Detta innebär då att uppdragsförteckningen i sin helhet endast ska bestå av ett enda referensprojekt. Denna tolkning vinner också stöd av att det i upphandlingsunderlaget saknas ytterligare hänvisning till begreppet uppdragsförteckning och det framgår inte heller att förteckningen som sådan skulle fylla någon annan roll i upphandlingen än att innehålla det efterfrågade referensprojektet. På det sätt kravet har uttryckts har det gett presumtiva leverantörer anledning att anta att begränsningen av antalet referensprojekt varit av vikt för kommunen. Kommunens tolkning att det inte föreligger hinder för att ange flera referensprojekt i uppdragsförteckningen är enligt förvaltningsrättens mening således inte förenlig med kravets lydelse. Varken kommunen eller MTB har i övrigt utvecklat sig närmare i frågan om hur kravet ska läsas. Eftersom MTB har angett 11 referensprojekt, av vilka kommunen sedan dessutom valt ut vilka som ska beaktas, har det stridit mot likabehandlingsprincipen att utvärdera MTB:s anbud redan på denna grund. En annan brist i kravuppfyllnaden avseende referensprojektet föreligger dock även då MTB i anbudet inte specifikt angett månad-år för slutbesiktning. Kommunen har anfört att dessa datum framgår av för referensprojekten angivna perioder men detta är inte vad som efterfrågas i underlaget. Den omständigheten att kommunen till förvaltningsrätten har gett in egna minnesanteckningar om när slutbesiktning skett ändrar inte bedömningen att kravet inte var uppfyllt i anbudet. Redan på grund av de nu konstaterade bristerna i MTB:s anbud står det klart att det rätteligen skulle ha förkastats. Även om det därmed saknas anledning att pröva om anbudet från MTB brustit i kravuppfyllelse i ytterligare avseenden finner förvaltningsrätten det dock lämpligt att kort beröra vad bolaget anfört om att MTB:s anbud är onormalt lågt.

I 19 kap. 27 § LOU anges att om ett anbud förefaller vara onormalt lågt, ska den upphandlande myndigheten begära att leverantören förklarar det låga

priset eller kostnaden. Myndigheten ska förkasta anbudet om leverantören inte på ett tillfredsställande sätt har förklarat det låga priset eller kostnaden.

I förarbeten till nämnda bestämmelse anges att den syftar till att säkerställa att leverantörer får en möjlighet att lämna en förklaring till ett lågt anbud innan det kan bli aktuellt för myndigheten att förkasta anbudet. Det är den upphandlande myndigheten som utifrån omständigheterna i det enskilda fallet ska avgöra vad som förefaller vara ett onormalt lågt anbud (prop. 2015/16:195 s. 795 och 1114).

Av utredningen i målet har det inte framkommit annat än att kommunen av MTB har begärt och också fått förklaring till prissättningen. Kommunen har härvid gjort bedömningen att man fått ett tillfredsställande svar och har mot den bakgrunden valt att inte förkasta MTB:s anbud. Enligt förvaltningsrätten har bolaget inte visat att MTB:s anbud är onormalt lågt i förhållande till de förpliktelser kontraktet medför. Inte heller är det visat att den strategiska anbudsgivning som MTB använt sig av skulle strida mot LOU i sig. Emellertid har bolaget även anfört att MTB:s förklaringar rörande prislistor och offererade produkter är att betrakta som sidoanbud som inte är tillåtna i upphandlingen. Det rör sig bland annat om att vissa produkter/dimensioner har utgått och inte längre offereras. Vare sig kommunen eller MTB har i sak bemött bolagets påståenden i denna del. Utifrån de förklaringar som MTB lämnat till kommunen bedömer förvaltningsrätten att MTB:s anbud inte heller i denna del är baserat på de i upphandlingsdokumentet angivna förutsättningarna. Det är således inte förenligt med kravet på likabehandling av leverantörerna att ta med ett sådant anbud i utvärderingen.

Bolaget har till stöd för sitt andrahandsyrkande om att upphandlingen ska göras om anfört att det gjorts en väsentlig ändring i upphandlingsunderlaget efter annonsering genom att ett ursprungligt krav på omsättning nedsatts från 40 miljoner kr till 30 miljoner kr. Enligt bolaget har ändringen inneburit

en sådan väsentlig ändring som kräver att upphandlingen görs om. Kommunen har inte bestridit att det rör sig om en väsentlig ändring utan har huvudsakligen redogjort för skälet till ändringen vilket var att det ursprungliga omsättningskravet skulle bryta mot 14 kap. 3 och 4 §§ LOU.

Frågan är då om ändringen i kravet gällande omsättning har utgjort en sådan väsentlig ändring som enligt 11 kap. 8 § 2 p. LOU är tillåten under förutsättning att fristen för att lämna anbud förlängs eller om det i stället varit frågan om en så väsentlig ändring som kräver att upphandlingen görs om. Enligt förvaltningsrättens mening får ändringen anses ha varit väsentlig då den rent faktiskt medfört att ytterligare deltagare anmält sig till upphandlingsförfarandet (se prop. 2015/16:195 s. 644). Enligt förvaltningsrättens bedömning har ändringen då inte heller kunnat tillåtas genom en förlängning av tidsfristen för att komma in med anbud. Den omständigheten att det ursprungligen angivna omsättningskravet i sig kan ha stridit mot bestämmelsen i 14 kap. 4 § LOU om att ett omsättningskrav inte får överstiga det dubbla värdet av upphandlingen ändrar inte denna bedömning. Kommunen har därför brutit mot LOU även i denna del.

Förvaltningsrätten har då att besluta om åtgärd enligt 20 kap. 6 § LOU. Förvaltningsrätten kan enligt nämnda bestämmelse besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. Det ankommer på domstolen att besluta om vilken åtgärd som är lämplig i det enskilda fallet. En förutsättning för båda åtgärderna är att bolaget lidit eller riskerat att lida skada av felet.

En rättelse utgör en lämplig åtgärd då MTB inte uppfyllt upphandlingens obligatoriska krav och det är klarlagt att bolaget på grund av detta lidit eller riskerat att lida skada. Frågan är då om upphandlingen i stället för att rättas ska göras om.

Bolaget har inte närmare konkretiserat på vilket sätt bolaget skulle ha lidit skada på grund av ändringen i upphandlingen annat än att om MTB inte hade deltagit i upphandlingen hade kommunen tilldelat kontraktet till bolaget. Enligt förvaltningsrättens mening är det dock långt ifrån självklart att en leverantör kan anses lida skada enbart på grund av att det föreligger ökad konkurrens i en upphandling. Bolaget har heller inte visat att den väsentliga ändringen i övrigt påverkat bolagets möjlighet att exempelvis lämna ett konkurrensmässigt anbud. Av betydelse här är också den omständigheten att MTB:s anbud oavsett den väsentliga ändringen rätteligen ska förkastas på grund av bristande kravuppfyllnad varvid någon faktisk skada för bolaget inte längre kvarstår på den grunden. Förvaltningsrätten finner vid en sammantagen bedömning att upphandlingen inte ska göras om utan att rättelse är en tillräcklig åtgärd.

Sammanfattningsvis skulle bolaget ha vunnit upphandlingen om kommunen rätteligen hade förkastat MTB:s anbud. Upphandlingen ska därför rättas på så sätt att ny anbudsprövning sker varvid MTB:s anbud inte ska beaktas.

Vid denna utgång saknas anledning för att inhämta de handlingar som omfattas av bolagets yrkande om edition då dessa inte krävs för att domstolen ska kunna utsätta förfarandet för en effektiv granskning. Yrkandet om edition ska således avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (FR-05)

Lina Törnqvist
rådman

Målet har beretts av föredragande juristen Nicklas Rydgren.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Hur räknar vi ut tiden?

Sista dagen för överklagande är exakt 3 veckor från den veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen för överklagande är en helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.

